

Transition Towns Vallei

**Samen aan de slag om ons eigen huis, straat, stad en streek duurzaam te maken
en onafhankelijk van fossiele brandstof**

Nieuwsbrief 9 - januari 2012

TT Vallei in 2012

We zijn dit jaar begonnen met een nieuwe excursieronde langs duurzame huizen. Helaas konden maar 18 personen mee, het zat weer vol. Tien mensen in de wachtkamer. Dus we doen het dit najaar nog wel een keer als de huiseigenaren dat goed vinden. Veel goed nieuws van de permatuin in deze brief. En bijdragen van anderen, Transition Towns is er niet voor zichzelf, maar voor ons allemaal. Als je van de wereld en van de mensen in je stad of wijk houdt. We hopen velen van onze lezers te zien op de komende TT meeting.

Esther Schoenmaker en Wim Haver

Transition Town Nieuwjaarsbuffet en café op donderdag 26 januari 2012

Graag nodigen we je uit voor een Transition Town Nieuwjaarsbuffet op donderdag 26 januari in Vreemde Streken, aan het Conventplein in Wageningen.

Voor € 12,50 p.p. exclusief drankjes, kun je om 18.00 uur aanschuiven voor een heerlijke biologische maaltijd van zoveel mogelijk streekproducten. We eten van 18.30 tot 19.30 uur. Opgave is verplicht, met vermelding vegetarisch, vlees of een combinatie hiervan. Je kunt na het eten afrekenen. Aanmelden is mogelijk t/m 22 januari via ttvallei@gmail.com.

Als je niet mee eet ben je om 20.00 uur welkom. De werkgroep Energie, Permatuin en Eetbare stad van Transition Town Vallei vertellen over de activiteiten en projecten, die ze in 2012 gaan organiseren / begeleiden. We hebben ook andere organisaties gevraagd, zoals het Lokaal Duurzaam Energiebedrijf Wageningen in oprichting, de Stichting Zonne-energie Wageningen en Platform Duurzaam Wageningen. En uiteraard is er ruimte voor jouw ideeën voor TT activiteiten en projecten. Om 21.30 uur zetten we de bijeenkomst informeel voort met een drankje.

Transition Towns permatuin een jaar in bedrijf

Het eerste jaar ligt nu achter ons en het is tijd om al diegenen die ons hebben geholpen te bedanken. Wij danken onze burens, Roy en Barbara, voor hun hulp en advies en het mogelijk maken van onze tuin. We kregen heel veel hulp. In het vroege voorjaar in de regen en modder kwamen er mensen langs om een berg compost te verplaatsen; anderen hebben planten gekweekt en gegeven of hebben staan zweten in de zon om de kas af te breken en op te bouwen. Dank voor alle vrijwilligers en betrokkenen voor de interesse en het enthousiasme! Een aantal WUR studenten hebben veel tijd en energie in het project gestoken, maar zijn

verder gaan en zij worden nog steeds gemist – Danni en Tomas, dankjewel!

Het verhaal tot nu toe

Het eerste jaar TTpermatuin was het jaar van het begin - elke nieuwe tuin, elke nieuwe plant, elke nieuwe vrijwilliger, en elk nieuw netwerk waar we kennis mee maakten was een nieuw begin. Hoewel het een klein project is hebben we al flink wat aandacht getrokken. Zelfs voordat we onze verschillende demonstratie- en testtuinen af hadden kregen we steeds nieuwsgierige bezoekers.

Dit jaar hebben we de basis gelegd van veel dingen, soms letterlijk door de bodem te verbeteren met speciale technieken, het graven van experimentele verhoogde plantenbedden en het installeren van een kas. De planten hebben een vreemd jaar overleefd, met late vorst, daarna een hittegolf en droogte. Vervolgens was er zware neerslag gedurende de hele zomer. Veel van onze planten zijn meerjarig en vestigen zich dus wat langzaam en vele methodes waren voor ons ook nieuw. Al met al waren er dit jaar een hoop uitdagingen, maar ook een hoop plezier in het opstarten van de nieuwe tuin.

We concentreerden ons met name op het verzamelen van planten en zaden en op het aanleggen van de infrastructuur, zoals een wateropvang. We zijn ook begonnen met het wegen van de oogst om te kijken hoe effectief en efficiënt de verschillende systemen zijn. Het is gelukt om vijf van de acht geplande voorbeeldtuinen aan te leggen en we kijken er naar uit om dit jaar verder te gaan met de rest.

Check de blog voor updates en evenementen: www.tppermatuin.wordpress.com

De eerste werkdag van 2012 was zaterdag 14 januari. We zijn er alle zaterdagen om 14.00 uur. Dit jaar hebben we een kas en kunnen dus onze zaailingen ter plaatse kweken. Iedereen die geïnteresseerd is kan meehelpen.

Mini-plots voor wie een eigen stukje wil

Nieuw voor de TTpermatuin in 2012 is het uitgeven van een aantal minipercelen waar je zelf met gereedschap en ondersteuning vanuit ons project kan tuinieren. Dit blijkt een heel

populair idee te zijn, er is veel belangstelling voor. Als je je hebt aangemeld voor een mini-plot bij de Urban Agriculture presentatie, dan hoor je binnenkort van ons.

Ideeën voor testbedden:

We hebben verschillende testpercelen, waar we de kans hebben om permacultuur ideeën op kleine schaal te testen en tegelijk deze 'experimenten' publiek te maken, zodat we ze kunnen uitleggen aan bezoekers. De proeven kunnen bijvoorbeeld gaan over het groeien van oude of vreemde gewassen, het uittesten van verschillende plantcombinaties of -technieken en methodes van bodem-, plant- of onkruidbeheer. Dit jaar probeerden we een stukje met eetbaar onkruid, een bodemverbetering experiment (dat meerdere jaren zal duren) en een bakstenen groeitoren.

Wij wensen je een gelukkig en tevreden 2012 en kijken ernaar uit je te ontmoeten in de tuin! De beste wensen van: Fiona, Jan Joost, Tom, Annemarie, en Carl.

Excursie langs duurzame huizen

Op 19 november 2011 en 14 januari 2012 organiseerde de werkgroep energie een excursie langs huizen met duurzame energie. We werden overal huizen enthousiast verwelkomd. Alle eigenaren hadden zonnepanelen en meestal een zonnecollector, een zelfs met heatpipes, zie foto. De energiebesparing die de familie Van Kessel wist te realiseren was prachtig, maar het meest indrukwekkend was het geheel klimaatneutraal gerenoveerde huis van de familie Van Riemsdijk aan de Veerweg. Het verslag is beschikbaar via vallei.transitiontowns.nl

Het huis van Wietse met de heatpipes

Werkgroep eetbare stad

Bostuin Pomonal

In november en januari kwam de werkgroep van de eetbare bostuin Pomonal bij elkaar, om de verdere inrichting en het beheer van de openbaar toegankelijke tuin te bespreken. Enkele buurtbewoners kregen hun eigen stuk tuin, die ze met behulp van buurtbewoners verder gaan aanpakken in het voorjaar. De werkgroep komt vanaf februari elke derde zaterdag van de maand bijeen om de eetbare tuin te onderhouden en zwerfvuil te verwijderen.

Voor het aanvangstijdstip van de werkdagen en verdere informatie kun je kijken op [www.depomona.nl/bostuin pomonal](http://www.depomona.nl/bostuin_pomonal). Wil je meer informatie of meewerken in de tuin? Mail dan naar bostuinpomonal@gmail.com

Tijdelijke inrichting Nobelveldje

De werkgroep eetbare stad is verder betrokken bij de tijdelijke inrichting van het braakliggend terrein aan de Nobelweg, tegenover de St. Jozefschool. Op woensdag 25 januari vindt er om 19.30 uur een bewonersavond plaats in Ons Huis, om gezamenlijk ideeën te verzamelen om dit terrein gedurende een jaar aantrekkelijk te maken. Een voorstel is bijvoorbeeld, om hier met behulp van moestuinbakken een tijdelijke moestuin in te richten. Deze bakken kunnen vervolgens, als dit terrein wordt bebouwd, worden verplaatst naar andere braakliggende veldjes in de Vallei.

Lokaal Duurzaam Energiebedrijf Wageningen in oprichting

Het lokaal duurzaam energiebedrijf Wageningen is in oprichting. Vanaf november werken meerdere initiatiefnemers samen: de Stichting Windenergie Wageningen, de Stichting zonne-energie Wageningen, Transition Town Vallei en Henk Monshouwer als particulier initiatiefnemer voor een energiebedrijf Noordwest. Lokaal Duurzaam Energiebedrijf Wageningen in oprichting heeft als doelstelling het leveren van lokaal en duurzaam geproduceerde elektriciteit en gas aan haar leden en het vergroten van de lokale productiecapaciteit van duurzame energie. In eerste instantie rekt zij huishoudens, het MKB en instellingen binnen de gemeente Wageningen tot haar leden. Initiatiefnemers in aanliggende gemeenten mogen aanhaken en meeliften.

Een kerngroep van vier personen bereidt de oprichting van het energiebedrijf voor. Een groep van ca. 15 geïnteresseerden heeft zitting in de initiatiefgroep en fungeert als klankbord hierbij. De gemeente Wageningen heeft een startsubsidie ter beschikking gesteld. Een plan van aanpak over de bedrijfsvoering, juridische rechtsvorm, marketing en communicatie is in voorbereiding, evenals business cases voor verschillende projecten om lokaal duurzaam energie te gaan produceren. Voorbeelden hiervan zijn zonnepanelen bij particulieren en bedrijven, mogelijkheden voor opwekken van windenergie en productie van energie uit biomassa. Meer informatie? Mail naar LDEBWageningen@gmail.com

Lezing 25 januari 2012 Hoe gezond is ons voedsel?

Debatavond van consumentencoöperatie CC2 in samenwerking met de openbare Bblthk. 20.00 uur. De zaal is open vanaf 19.00 uur, BBLTHK, Stationsstraat 2.

I. Waarom kiezen mensen biologische producten? En is biologisch voedsel gezonder?

Steeds meer mensen kiezen voor biologische producten. Naast duurzaamheid en dierenwelzijn wordt gezondheid als een belangrijke reden genoemd om voor biologisch te kiezen. Maar is biologisch echt gezonder? Wat is er bekend over de verschillen tussen biologische en conventioneel geteelde producten en wat zijn de effecten van biologische producten op de gezondheid?

In haar lezing zal Dr. ir. Lucy van de Vijver, senior onderzoeker voeding en gezondheid bij het Louis Bolk Instituut op deze vragen in gaan.

II. De balans van tweehonderd jaar landbouwkundig onderzoek, en onderzoek naar de kwaliteit van ons voedsel door Anton Nigten, zelfstandig onderzoeker

De hoofdoorzaken waardoor de meesten van ons aan chronische aandoeningen lijden en geen natuurlijke dood sterven, worden door de wetenschap en het beleid onvoldoende onderkend of zelfs genegeerd: We lijden collectief aan een epidemische gebreksziekte, die verantwoordelijk is voor meer dan zestig aandoeningen, waaronder kanker, hart- en vaatziekten, ademhalingsziekten, tal van psychische aandoeningen, en huidziekten. Het betreft een groot tekort aan magnesium. En de mensen lijden aan een speciale vorm van ondervoeding: onderzoek toont aan dat we veel te weinig mineralen en sporenelementen binnenkrijgen. Ons voedsel bevat slechts een klein deel van wat een gezond voedingspakket zou moeten bevatten.

Ook de biologische landbouw heeft zich nog onvoldoende onttorsteld aan het dominante paradigma. Maar door anders te bemesten kunnen we dit corrigeren.

Er liggen dus enorme kansen als we deze weeffouten onderkennen en gericht actie ondernemen.

Esther is onze Duurzame Held

De website 'voor de wereld van morgen' verlootte in december een thuisconcert van de groenste muzikant van Nederland: singer-songwriter Florian Wolff. Wim Haver wilde het concert voor Esther Schoenmaker winnen, om haar in het zonnetje te zetten voor haar inzet voor TT Vallei. Florian stond op zaterdag 24 december bij haar op de stoep! Het werd een prachtig akoestisch concert, waar Esther's gezin, vrienden en burens ontzettend van hebben genoten!

Nederland maakte in 2008 voor het eerst kennis met singer-songwriter [Florian Wolff](#) en zijn muziek. Hij kwam in de finale van de Grote Prijs en werd in 2009 door 3FM benoemd tot Serious Talent. Zijn geweldige debuutplaat *Catching Up, Standing Still* werd goed ontvangen en zijn nieuwe album *The Nature Of Things* ontvangt tot nu toe enkel lovende recensies. Het album is een mix van alle invloeden uit Florian's muzikale carrière en weerspiegelt zijn persoonlijkheid. Warm, vriendelijk en optimistisch. Een tikje rauw, maar vooral kalm en zacht. Als een knuffelbeer met een stoppelbaard. Een eikenhouten tafel vol koffiekringen.

Duurzaamheid

Behalve muzikaal is Florian ook duurzaam. Niet als hype, maar als levensstijl. Hij zette in 2010 de Green Tour op: een tour met een 'groen' podium dat energie haalt uit de zon, de wind en het publiek. Ook het artwork van *The Nature of Things* is verantwoord, dankzij het gebruik van recycled papier en milieuvriendelijke inkt. En het is mooi. Zo mooi zelfs, dat Florian besloot om van het standaardformaat af te wijken. Zo heb je met de cd meteen een schilderij in handen, dat wordt geleverd met haakje en al.

Veld en beek

Op de excursie duurzame huizen kwamen we langs de melkkar van Veld en Beek aan de Spelstraat. Veld en beek is een biologische boerderij met grote grazers in natuurgebieden. De koeien zijn van het zeldzame blaarkopras. De boerderij is sinds kort gevestigd boven op de Hoge berg bij Renkum. De producten worden in Wageningen en Renkum verkocht via een koelwagen. In Wageningen staat die aan de Spelstraat.

Er wordt flessenmelk in alle soorten en boerenyogurt verkocht, maar ook biologisch vlees in porties van 2 ons en allerlei soorten kaas. Wanneer u een abonnement neemt voor een wekelijks vast aantal flessen, krijgt u een sleutel. U kunt in het schrift aantekenen hoeveel vlees of kaas u per keer heeft meegenomen. Deze methode gebaseerd op vertrouwen werkt al bijna 12 jaar. Opgave via www.veldenbeek.nl of bel Jan Wieringa 06 21516966.

Permacultuur start jaaropleiding 2012 - donderdag 26 januari of zaterdag 28 januari

De jaaropleiding van Permacultuur Centrum Nederland biedt je de meest volledige introductie op permacultuur en leidt tot het internationaal erkende *Permaculture Design Certificate*. Doel is om je een gedegen basis te geven in theorie, vaardigheden en competenties van de permacultuur. Daarnaast willen wij de inspiratie overbrengen die jij nodig hebt om stappen te zetten naar een werkelijk duurzame samenleving.

De opleiding bestaat uit 9 zaterdagen van 10.00 uur tot 17.00 en heeft soms een avondprogramma. Daarnaast heb je de mogelijkheid tot verdieping van je kennis door op wekelijkse basis deel te nemen aan praktijkdagen. Deze vinden plaats in de permacultuurtuin, die wij sinds twee jaar in ontwikkeling hebben, gelegen aan de rand van Zutphen.

Docent van de opleiding is Helma Röell. Zij is een ervaren permacultuurdocente en permacultuur ontwerpster. Daarnaast is zij via de campagne Zutphen Bijenstad actief betrokken bij Transitie Zutphen. Haar belangrijkste oogmerk is om je te inspireren tot het nemen van concrete stappen op weg naar een duurzame samenleving.

De opleiding begint eind januari en wordt zowel in Zutphen als in Deventer gegeven, respectievelijk op de donderdagen en de zaterdagen. Meer informatie tref je op www.permacultuur.org. Je kunt ook contact opnemen via info@permacultuur.org of 06- 42992933.

Zelf aan de slag? De initiatiefgroep van TT Vallei helpt je graag!

We kunnen bijvoorbeeld voor jou een informatie avond over TT organiseren, helpen om een nieuw projectidee (eetbare tuin in je buurt, housegreening party, repair cafe etc.) verder uit te werken, of het opzetten van een kerngroep in de naaste omgeving van Wageningen ondersteunen. Mocht je hier behoefte aan hebben, laat het ons weten via tvallei@gmail.com!

Contactpersonen/ coördinatie:

Jan Joost Kessler, voorzitter, coördinator werkgroep permacultuur, jjkessler@planet.nl, tel. 0317 426640.

Esther Schoenmaker, secretaris, coördinator werkgroep eetbare stad Pomonal, tel. 06 11136562

Wim Haver, coördinator werkgroep energie, tel. 06 16484728

Leo Ros, penningmeester

Jeanine Verhagen, algemeen bestuurslid

E-mail: tvallei@gmail.com

Website: <http://vallei.transitiontowns.nl>